

Правно - исторически факултет

2700 Благоевград, пл. „Георги Измирлиев - Македончето“
тел./факс: 073/88 66 17; <https://law.swu.bg> e- mail : admin@law.swu.bg

КОНСПЕКТ по ОБЩА ТЕОРИЯ НА ПРАВОТО

1. Понятие за право. Възникване на правото.
2. Методи за изучаване на правото – естественоправен, позитивноправен, нормативен, институционален.
3. Източници на правото.
4. Основни правни системи на съвременността.
5. Неправни оценъчни явления и тяхната значимост за правото.
6. Правообразуващи фактори.
7. Трансформиране на правообразуващите фактори в позитивно право
8. Микроструктура на правото.
9. Правни норми. Понятие.
10. Структура на правната норма.
11. Видове правни норми.
12. Правен отрасъл и правен институт.
13. Макроструктура на правото.
14. Частно и публично право.
15. Материално и процесуално право.
16. Вътрешно и международно право.
17. Понятие за закон. Видове закони.
18. Регулаторна оценка и правна експертиза.
19. Език на закона.
20. Строеж на закона.
21. Подзаконовни нормативни актове.
22. Юридическа техника.
23. Влизане в сила и действие на нормативните актове.
24. Логически ред за прилагане на правото. Юридически силогизъм.
25. Тълкувателни съдебни актове.
26. Дискреционна власт и вътрешно убеждение на съдията.
27. Понятие за субект на правото. Правосубектността като комплексно субективно право.
28. Индивидуални правни субекти.
29. Колективни правни субекти.
30. Представителство.
31. Понятие за тълкуване в правото.
32. Начини на тълкуване.
33. Видове тълкуване според субектите, които го извършват.
34. Обем на тълкувателния резултат.

35. Аргументативни методи на тълкуване в правото.
36. Празници в правото и начини за тяхното преодоляване.
37. Факт и право. Юридически факт.
38. Критерии за правна институционализация на фактите от емпирията.
39. Основни видове юридически факти.
40. Правни презумпции и фикции.
41. Субективно право и юридическо задължение.
42. Видове субективни права.
43. Реализация и защита на субективните права.
44. Ограничаване на субективни права.
45. Правни отношения и правни връзки.
46. Обекти на правната действителност.
47. Юридическа санкция.
48. Социална роля на юридическата санкция.
49. Санкционна охрана на правните норми.
50. Основни видове юридически санкции.
51. Понятие за правонарушение.
52. Обективна страна на правонарушението.
53. Субективна страна на правонарушението.
54. Състав на правонарушение.
55. Основни видове правонарушения.
56. Юридическа отговорност.
57. Основни видове юридическа отговорност.
58. Функции на юридическата отговорност.

Съставил: доц. д-р Манол Станин

ЛИТЕРАТУРА

Основна

- Колев, Т., Популизмът и демагогията срещу гражданското общество/битката се ожесточава/, С., 2021
- Вълчев, Д., лекции по Обща теория на правото – I част, С., 2021
- Радев, Д., Право и нищо, С., 2023
- Алексеев, А. А. Общая теория права, учебник, 2-е издание, М., 2008
- Бержел, Ж. Л. Обща теория на правото, Бл-д, 1993
- Бойчев, Г. Правният институционализъм, С., 2010
- Бойчев, Г. Философия на правото, С., 2010
- Бойчев, Г. Правова държава, С., 2000
- Бойчев, Г. Правонарушение, С., 1999
- Бойчев, Г. Юридическа санкция, С., 2000
- Вълчев, Д. Лекции по Обща теория на правото, С., 2016 Вълчев, Д. Валидност и легитимност в правото, С., 2012
- Дачев, Л. Юридически дискурс, С., 2004
- Дуоркин, Д. Да се отнасяме към правото сериозно, С., 2003
- Колев, Т., Държавно управление и правно регулиране, С., 2024
- Кллев, Т. Теория на правото, С., 2015
- Колев, Т., Теория на модерната държава, С., 2018
- Колев, Т. Аргументиране в правораздаването, С., 2012
- Колев, Т. Логика в правораздаването, С., 2012

Колев, Т. Дискреционна власт и вътрешно убеждение на съдията, С., 2013
Колев, Т. Теория на правотворческата дейност, С., 2010
Лазарева, В. В. Обща теория права и государства, М., 2001
Маринова, С., Мярата на правото, С., 2024
Милкова, Д. Обща теория на правото, С., 2010
Нашиц, А. Правотворчество. Теория и законодательная техника, М., 1974
Нерсисянц, В. С. Философия права, М., 1997
Ролс, Дж. Теория на справедливостта, С., 1998
Сталев, Ж. Нормативната сила на фактическото, С., 1997
Станин, М. Обекти на правната действителност, Бл-д, 2009
Стоилов, Я. Държавната власт, С., 2001
Стоилов, Я. Правните принципи, С., 2018
Ташев, Р. Обща теория на правото, С., 2010
Ташев, Р. Теория на тълкуването, С., 2001
Ташев, Р. Теория за правната система, С., 2006
Тихомиров, Ю. А. Теория закона, М., 1982
Торбов, Ц. Обща теория на правото, С., 2010
Leading Works in Law and Antropology, 2025

Допълнителна

Векио, Дж. дел. Справедливостта, С., 1995
Кели, Дж. Кратка история на западната теория на правото, С., 1998
Кийн, Дж. Гражданското общество, С., 2002
Колев, Т., Популизмът и демагогията срещу гражданското общество/битката се ожесточава/, С., 2021
Колев, Т. История на правораздавателната дейност от Античността до Предмодерната епоха, С., 2010
Колев, Т. Истина, обоснованост, справедливост, С., 2011
Колев, Т. Доказване в правораздаването, С., 2012
Лукич, Р. Методология права, М., 1981
Михайлова, М. Правото. Смисъл. Сянка. Противоположности, С., 2001

Файман, Дж. М. Въведение в американското право, С., 2012
Хайек, Фр. Право, законодателство и свобода, (т. 1 – 3), С., 2006
Хабермас, Ю. За вътрешната връзка между правовата държава и демокрацията, в: Морал, право и справедливост
Цицерон, М. Т. За държавата. За законите, С., 1994
Шаранкова, Ж. Юридическо мислене, С., 2001
Шнапер, Д. Общността на гражданите, Върху модерната идея за нация, превод от френски, С., 2001
Atiyah, P. S. From principles to pragmatism: Changes in the function of the judicial process and the law, Iowa Law Review, 1980
Bockenforde, Ernst-Wolfgang Recht. Staat. Freiheit: Studien zur Rechtsphilosophie, Staatsheorie und Verfassungsgeschichte, Frankfurt am Main, 1992
Dabin, J. Theorie generale du droit, Paris
Dufour, A. Droit de L'homme, Droit Naturel et histoire, PUF, 1991
Hart, H. L. A. The Concept of law, Oxford, 1961
Kelly, J. M. Roman litigation, Oxford, 1996
Maichofer, N. Die Natur der Sache
Perelman, Ch. Ethique et droit, Communaute Francaise de Belgique, Bruxelles, 1990

Savigny, Traite du droit romain, 1855 - 1856

Terre, F. Introduction generale au droit, Dallaz, 1991

Villey, M. Philosophie du droit, 1984

Wicker, G. Les fictions juridique. Contribution a l'analyse de l'acte juridique , Paris, 1997

Niklas Luhmann, Martin Albrow, A Sociological Theory of Law, 2013

N. MacCormick, Ota Weinberger, An Institutional Theory of Law, 2013

Living Law, 2025